

Huvudman

Stiftelsen Ellen Key skolan
org nr: 815200-7970
info@eks.se

Beslut

Datum 2024-06-19
Dnr SI 2024:2587
Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Ellen Keyskolan i Stockholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stiftelsen Ellen Key skolan att senast den **fredag den 18 oktober 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande elevhälsa och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stiftelsen Ellen Key skolan inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stiftelsen Ellen Key skolan ska vidta följande åtgärder

Tillgång till elevhälsa, elevhälsans förebyggande hälsofrämjande arbete

1. Se till att skolan har tillgång till en skolpsykolog och kurator som deltar i den samlade elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Huvudmannen ska redogöra för hur elevhälsans samtliga kompetenser deltar i arbetet med planering och genomförande av redovisade förebyggande och hälsofrämjande insatser. (2 kap. 25 § skollagen). Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av åtgärder.

Särskilt stöd

1. Se till att det av ett åtgärdsprogram framgår det faktiska behov av särskilt stöd som en utredning visar att en elev har och de åtgärder som enligt utredningen behövs för att tillgodose detta behov (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen). Huvudmannen ska inkomma med de åtgärdsprogram som utarbetats under perioden 19 augusti 2024 till och med den 11 oktober 2024 samt tillhörande utredningar om särskilt stöd. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av åtgärder.

2. Se till att elever ges det särskilda stöd som är beslutat i elevernas åtgärdsprogram. (3 kap. 9 – 10 §§ skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser prövning av ekonomiska förutsättningar.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:2587) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2024 inlett en tillsyn av Ellen Keyskolan i Stockholms kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Ellen Keyskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, elevhälsa samt prövning av ekonomiska förutsättningar.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 7 maj 2024 och 8 maj 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat åtgärdsprogram, beslut om anpassad studiegång samt årsredovisning. Kreditupplysning har gjorts. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Tillgång till elevhälsa, elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med skolans elevhälsa och rektor samt inskickat skriftligt underlag framkommer att skolans elevhälsa består av specialpedagog, skolsköterska, resurspedagog, verksamhetschef fritidshem, kurator och rektor.

Elevhälsans representanter och rektor uppger vidare kuratorn är helt sjukskriven sedan starten på innevarande läsår men att de behov av samtalsstöd som kan finnas bland elever hanteras av skolsköterska eller specialpedagog då de båda har olika typer av utbildningar inom samtalsstöd.

Av intervjuer med skolans elevhälsa och rektor framkommer vidare att skolan inte har någon psykolog knuten till elevhälsans arbete utan att psykolog tas in från extern part vid behov av till exempel psykologstöd i elevutredning. Av intervjuerna framkommer vidare att psykolog inte deltagit i något elevhälsomöte under innevarande läsår.

Elevhälsans representanter uppger att lärarna träffar representanter för elevhälsan i olika mötesforum kontinuerligt under läsåret. Representanterna för elevhälsan ger under intervjun exempel på förebyggande och hälsofrämjande insatser som görs på skolan i elevhälsans regi.

Rättslig reglering

För elever i grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Elevhälsan ska vara en del av skolans kvalitetsarbete.

För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare (2 kap. 25 § skollagen).

I förarbetena till skollagen anges bland annat att det ska finnas tillgång till skolläkare och skolsköterska. Den delen motsvarar delvis 14 kap. 2 § tredje stycket i 1985 års skollag. Huvudmannen avgör själv omfattningen av och inriktningen på personalens sammansättning och kompetens utifrån lokala behov och förutsättningar. Huvudmannen kan själv anställa denna personal eller ordna det på annat sätt. Bestämmelsen kräver till skillnad från 1985 års skollag dessutom att det, förutom skolläkare och skolsköterska, finns tillgång till adekvat utbildad personal i form av psykolog, kurator samt personal som kan tillgodose elevernas behov av specialpedagogiska insatser (prop. 2009/10, s. 657).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan inte uppfyller författningarnas krav avseende att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande samt att elevhälsans samtliga kompetenser ska finnas tillgängliga för detta arbete. Av utredningen framgår visserligen exempel på förebyggande och hälsofrämjande insatser som genomförs av elevhälsan. Det framgår dock att skolan saknar kurator sedan starten på innevarande läsår samt att skolan inte heller har någon psykolog involverad i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Av skollagen och dess förarbeten framgår att i skolans elevhälsa ska det finnas tillgång till bland annat kurator och psykolog. Att andra medlemmar av elevhälsan har viss utbildning inom samtalsstöd är enligt Skolinspektionens bedömning inte tillräckligt för att tillgodose elevhälsans psykosociala kompetensbehov och är således en brist.

Extra anpassningar och särskilt stöd*Omständigheter som ligger till grund för bedömningen*

Av intervjuer med lärare, elevhälsa, rektor samt inskickat underlag framkommer att det finns elever på skolan som har extra anpassningar. Elevens extra anpassningar anges i elevens IUP så att alla lärare kan ta del av dem.

Vidare framkommer att extra anpassningar följs upp och utvärderas och om eleven bedöms vara i behov av särskilt stöd anmäls eleven till elevhälsan där rektor sitter med. Utredningar av särskilt stöd görs vid anmälan till elevhälsan.

Under intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer det att rektorn fattar beslut när utredningen visat att en elev är i behov av särskilt stöd samt när en elev inte är i behov av särskilt stöd.

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektor framkommer att det finns elever på skolan som har behov av särskilt stöd idag men som inte får det.

Skolinspektionen har i samband med besöket begärt och mottagit aktuella utredningar om särskilt stöd samt tillhörande beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Vid genomgång framkommer flera exempel på elever som har behov av undervisning i liten grupp enligt elevernas utredningar.

De intervjuade lärarna uppger att flera elever¹ har behov av särskilt stöd i olika former men att de aktuella eleverna idag har extra anpassningar. Representanter för skolans elevhälsa uppger under intervjun att flera av

¹ Elev 1, 2, 3 och 7 enligt elevförteckning

skolans klasser är små vilket enligt elevhälsan möjliggör för eleverna att få stöd inom ramen för extra anpassningar.

Av intervju med skolans elevhälsa och rektor framkommer att skolan arbetar med att skapa en särskild undervisningsgrupp till hösten 2024 eftersom det finns flera elever som har behov av det och att rektorn har intervjuat personal för att handha undervisningen i den särskilda undervisningsgruppen.

Skolans specialpedagog uppger att det finns två elever² som har behov av en särskild undervisningsgrupp men att det just nu inte finns förutsättningar på skolan för en sådan. Specialpedagogen berättar att hen inte kan skriva att elever behöver undervisning i en särskild undervisningsgrupp i ett åtgärdsprogram om skolan inte har en sådan grupp.

Rektorn uppger att de tre elever som har åtgärdsprogram, med ett undantag, speglar det antal elever som har behov av särskilt stöd. Den eleven³ är idag i behov av särskilt stöd enligt rektorn. Vidare uppger rektorn att det finns elever som har behov av en särskild undervisningsgrupp men som inte har det då det inte finns på skolan.⁴

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet (3 kap. 5 § skollagen).

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 7 § skollagen).

² Elev 1 och 2.

³ Elev 3

⁴ Elev 1, 2, 9 och 10.

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges

1. i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §,
2. i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller
3. i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

För en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan och sameskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas (3 kap. 10 § skollagen).

Om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan innebära att särskilt stöd ska ges enskilt eller i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till (3 kap. 11 § skollagen).

Om det särskilda stödet för en elev i grundskolan, anpassade grundskolan, specialskolan eller sameskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). I grundskolan, specialskolan och sameskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen (3 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister inom området särskilt stöd. Av utredningen framgår visserligen att elever ges extra anpassningar och att elevers behov av särskilt stöd anmäls till rektorn och utreds. Det finns även elever på skolan som har åtgärdsprogram som ges särskilt stöd. Av

utredningen framgår det dock att det finns elever som inte ges det särskilda stöd som de är i behov av. Av skollagen framgår det att om en elev är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Att skolan har elever som är i behov av särskilt stöd men som inte får det på grund av att skolan inte kan tillgodose det aktuella särskilda stödet är således en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stiftelsen Ellen Key skolans verksamhet vid Ellen Keyskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevhälsa och särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Stiftelsen Ellen Key skolan att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Prövning av ekonomiska förutsättningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i ärendet inkommit med årsredovisning avseende räkenskapsåret 2022/2023, skattekontoutdrag för 1 januari 2021 till och med 8 april 2024, styrelseprotokoll från 14 mars 2024 och 15 februari 2024 samt en aktuell balans- och resultatrappport för perioden juli 2023 till och med mars 2024. I ärendet har även en kreditupplysning inhämtats från Upplysningscentralen (UC). Av utredningen framgår att huvudmannen bär sina kostnader över tid och har ett stabilt eget kapital.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 5 § skollagen får enskilda efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat grundskola. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket lämnas om den enskilde bland annat har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten och i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

I 26 kap. 3 § första stycket 5 skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 §.

I förarbetena till skollagen anges att den enskilde ska ha ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Kravet gäller under hela den tid då verksamheten bedrivs. I kravet på ekonomiska förutsättningar ligger att verksamheten ska bedrivas på ett sätt som

innebär att den bär sina kostnader och att det finns ekonomiskt utrymme för nödvändiga investeringar. Det kan bli aktuellt att ingripa mot en aktör om ekonomin kraftigt försämras, till exempel genom vikande elevunderlag eller att aktörens tillgångar minskar, på ett sådant sätt att det påverkar förutsättningarna att bedriva en verksamhet av godtagbar kvalitet enligt lagar och andra föreskrifter. Om verksamheten visar ett underskott bör det vägas in om det finns fonderade eller andra medel, exempelvis en bankgaranti, tillgängliga för att hantera underskottet. En prognos som visar att det finns förutsättningar att inom skäligen tid nå ett överskott kan också vara en indikation på att kravet är uppfyllt. Vidare anges att om en tillsynsmyndighet konstaterar att det finns risk att verksamheten inom en nära framtid kommer att gå i konkurs bör detta vara ett skäl att ingripa mot verksamheten. (Prop. 2017/18:158 s. 50 och 122.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område och det har inte framkommit att det saknas ekonomiska medel för nödvändiga investeringar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Johanna Olsson.

Utredare Fredrik Aronsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även ekonom Jenny Qvist Johnsson medverkat.